

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14.—
POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO SURAZMJERNO, MJESEČNO
K 2.50. — POJEDINI BROJ 10 PARA. — OGLASI PO CIJENIKU.
PLATIVO I UTUŽIVO U ŠIBENIKU.

— IZLAZI SVAKI DAN —
:: TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.871. ::

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA
OBCIN. PERIVOJA. — VLASTNIK, IZDAVATELJ I ODGOVORNI
UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRUŽNA
TISKARA U ŠIBENIKU, U. Z. S. O. J.

GOD. II.

ŠIBENIK, četvrtak 5. studenoga 1914.

BR. 141

Englezi bezuspješno bombardiraju Dardanele. Rat u Egiptu. — Plijen sa Romanija planine.

Na srpskom ratištu

KOD ŠABCA.

BEČ, 4. studenoga. O položaju na južnom ratištu službeno se javlja:

U daljnjem prodiranju naše čete ponovno južno i jugoistočno Šabca naišle su na neprijatelja. Odmah je upriličen napadaj, koji za nas povoljno napreduje.

Na Romaniji.

Beč, 4. studenoga. Na Romaniji planini ukupno je zarobljeno 7 častnika i 647 srpskih vojnika; 5 topova, 3 kola za municiju, 2 puščana stroja i mnogo municije i ratnog materijala palo je nama u ruke.

Crnogorcima je tom prilikom oduzeto 1.000 komada blaga, koje su oni htjeli odvući iz Bosne.

U GALICIJI

500 zarobljenika.

BEČ, 4. studenoga. Službeno se saopćuje:

Na galicijskom frontu kod Podbusa južno od Sambora predalo se preko 200, a jutros rano kod Jaroslava 300 Rusa.

U RUSIJI.

Ništa važnijega.

BERLIN, 4. studenoga. Na istočnom ratištu nije se dogodilo ništa bitnijega.

Grupiranje naših četa.

BEČ, 4. studenoga. Službeno se saopćuje:

Kretanje naših četa u ruskoj Poljskoj nisu bile jučer od neprijatelja smetane.

Plijen sa Lysa gore.

BEČ, 4. studenoga. Jedan od naših zborna nosi sobom iz bitke na Lysa gori 20 ruskih častnika i 2.200 ruskih vojnika kao zarobljenike.

Kako nas je jučer brzojav obavijestio, u ruskoj Poljskoj naše bojne sile, iza kako su prišle jaku neprijateljsku vojsku da se razvije, prekinule su okršaje na Lysa gori, eda uzomogu nastaviti kretanje koje su bile naredjene nakon bitaka kod Ivangoroda.

Bombardiranje Dardanela.

Odbijen engleski napadaj.

CARIGRAD, 4. studenoga. Službeno se saopćuje:

Engleski ratni brodovi bombardirali su jučer prije podne ulaz u Dardanele. Nekoliko turskih hitaca prozročilo je eksploziju na jednoj engleskoj oklopnjaci. Nakon deset časa engleski brodovi izgubiše se oko sa vidika.

„Frankfurter Zeitung“ o tome javlja: Danas po izlasku sunca englesko-francuski odjel brodovlja, sastavljen od devet ratnih brodova, otvorio je na daljinu od 15 kilometara bombardiranje na Dardanelske utvrde. Topovska vatra, na koju su i turske utvrde uzvraćale, trajala je 20 minuta. Škode nije bilo nikakove.

Rat u Egiptu

Uzmicanje Engleza.

CARIGRAD, 4. studenoga. Englezi ispraznili su egipatsku granicu te se povukoše prama sueskom kanalu.

Dne 1. ov, mj. bombardirala je engleska flota Akabu, koja leži na egipatskoj granici, nakon česa Englezi pokušahu izkrcati čete, ali su morali natrag u brodove, nakon što su izgubili četiri vojnika.

Sa francuskog ratišta.

Polagano napredovanje.

BERLIN, 4. studenoga. Službeno se saopćuje danas prije podne:

Naši napadaji na Ypres, zatim sjeverno od Aras i istočno od Soissona idu polagano ali uspješno napred. Južno od Verduna i u Vogeziima bili su francuski napadaji odbiveni.

Položaj Hindenburgove vojske.

Početak ovoga mjeseca prijaše Rusi sve sile, da njemačku vojsku, koja je bila prodrila u Rusiju i okupirala pogranično područje Suwalka i dio Kovna, potisnu preko granice i uklone veliku pogibelj, koja je prijetila ne samo centralnoj Rusiji, već i željeznici Petrograd-Vilna-Varsava, toj glavnoj niti života, na kojoj visi sudbina ruske vojske u Poljskoj i u Galiciji. Po vijestima koje nam predteže iz skandinavskog poluotoka, ustegla je Rusija iz Finske i zadnje rezervne zbrove, te ih upravila na Njemen. Ovi su korovi bili u Finskoj koncentrirani, da Rusiju zaštite od eventualnog napadaja Švedske i da s druge strane uguše u zametku svaki pokret Finaca za oslobođenje Ima već četiri sedmice da se uz male stanke bježe na granici Istočne Pruske velika bitka. Akoprem nam s ovog dijela ratišta stižu samo rijetke vijesti, možemo, iz ovih ipak približno označiti tamošnji bojni položaj ovako:

Bitka se bježe na fronti od kakvih 200 kilometara, a počima od Njemena, te se uz granicu Istočne Pruske stere preko Wirbalena do zapadne strane grada Augustova i rijeke Netle. Svi pokušaji Rusa, da operiraju na njemačkom tlu, nijesu uspjeli. Provale preko Schirwindta, isto tako na Lyck i Wielicken (blizu Margrabowa), bile su sa teškim gubicima po Ruse odbijene. Bojna sreća prati stalno Njemce i osobito njihovo desno krilo, koje je upereno proti Augustovu, napreduje sve većma u smjeru rečene grada.

Dokle su doprle one njemačke čete, koje su proterale Ruse iz Lyka i Bialte, te ga oko polovice prošlog mjeseca još jednom potukle na ruskom tlu nije poznato. Vjerojatno je ipak, da se nalaze već u blizini tvrđave Oswiec, a da ju po drugi puta opsjedaju. Oswiec leži na rijeci Biebrzi, jako je utvrđen, a sa strategične strane od izvanredne važnosti, jer put preko njega vodi u plodnu dolinu rečene rijeke, a iza ledja tvrđavi Biebstok, kroz koju prolazi već pomenuta željeznica Petrograd-Varsava.

Po pričanju raznih dopisnika stranih država, operacije u okružjima Suwalka i Augustova, osobito su tegotne. Neuregeni i upravo neprolazni putevi, mjestimice prekidani sa barutišinama, otežavaju prolaz osobito teškom topništvu, a njemački pioniri imaju pune ruke posla, da za prolaz topova i trena put prirede.

Po svim znakovima izgleda, da će i okršaji na ovom ratištu još dugo potrajati, dok donesu odluku. Jedan dio vojske, koju je ovdje predvodio general Hindenburg,

nalazio se pred Varšavom, a preostala vojska suzbila je ne samo napadaje Rusa na njemačko tlo, već ostaje za neprijatelja i nadalje predmetom velikih briga.

Kamo će Bugarska?

Sofijski „Dnevnik“ se zgraža nad izjavama Spalajkovića srpskog poklarsara u Petrogradu da je Srbija pripravna ustupiti Bugarskoj mali dio teritorija kada bi Bugarska ispunila bivši saveznički ugovor i kad bi ona pomogla Srbiju sa 200.000 vojnika u ratu proti Monarhiji. List nadodaje da je Macedonija od svih vevelasti priznata kao bugarska i kad bi Bugarska htjela nju zaposjesti bila bi dosta petina od 200.000. Sa ostalom vojskom mogla bi opet osvojiti ostale mile joj pokrajine koje je izgubila zlobnošću Srbije. Članak „Dnevnika“ završava riječima: „Srpski narod radio se je i odgojio u krvi, pa treba da se u krvi i uguši“.

Javna skupština u Sofiji prihvatila je rezoluciju da se pozovu sve vlasti i sve stranke da izrade zajednički program akcije za žurno oslobođenje potlačene braće u Macedoniji i da se pozove vlada da što prije poduzme potrebne mjere.

Govornici zagovarali su bezodvlačno zaposjednuće Macedonije i imenovanje međunarodne istražne komisije, koja će ispitati srpske i grčke grozote.

„Vossische Zeitung“ mije, da će Rumunjska u Bugarska ostati neutralne. I ako će ruske groznote biti naprene napose protiv Bugarske, baš kralj Ferdinand ne će nikada prionuti uz Rusiju.

Bojna ruska snaga.

Gradačka „Tagespost“ donosi: „Stockholms Dagblad“ objelodanjuje članak svojega vojnoga stručnjaka, u kojemu ovaj prikazuje grupaciju ruske vojne snage, a na temelju službenih ruskih podataka. Prema ovome dijeli se ruska vojska u osam armeya. Desno krilo ruske vojske stoji na sjeveru Kovna, a lijevo na jugu Lavova, između ova oba uporišta nalazi se ruska glavna fronta u jednom velikom polukrugu, koji polazi preko Grodna uz rijeke Narev, Vislu i San i to na sljedeći način:

Prva vojska u području Kovna, kojom zapovjeda general Rennenkamp, sastoji od 2., 3., 4. i 20. vojnog zbora, to će reći od svijuz četa, koje pripadaju vojnom okružju u Vilni.

Druga vojska u području Grodna sastavljena je od finlandijskih i bjelostočkih vojnih zborova, a njima je pridodan i jedan od sibirskih vojnih

zborova. Zapovjednik je general pješaka Sjikinski, prije zborni zapovjednik 21. vojnog zbora.

Treća vojska, koju vodi general Miščenko, sastoji od 1., 5., 13., 15. i 23. vojnog zbora, te od triju konjaničkih divizija uz rijeku Narev. Veći dio ovih vojnih zborova pripadao je prije prvoj vojsci, koju je general Hindenburg potukavao.

Četvrta vojska sastoji samo od dva vojna zbora i stoji kod Varšave, t. j. od gardijskog vojnog zbora i od 14. vojnog zbora. Vrlo je pojačana brojnim konjaničkim divizijama. Ovom vojskom zapovjeda zapovjednik armenskog vojnog okružja general Lešickij.

Peta vojska oko Ljubljina. Njom zapovjeda zapovjednik moskovskog vojnog okružja general konjaničtva pl. Plehwe, te sastoji od moskovskog grenadirskog vojnog zbora, te 8., 16. i 18. vojnog zbora.

Šesta vojska ona kod Cholma sastoji od 17., 19., 24. i 25. vojnog zbora. Njome zapovjeda zapovjednik irutskog vojnog okružja general Ewerth.

Sedma vojska ona oko Przemysla stajala je pod zapovjedništvom nekadanjeg bugarskog generala Radka Dimitrijeva i sastoji od 7., 9., 10. i 11. vojnog zbora.

Osma vojska ona oko Lavova pod zapovjedništvom generala Brusilova sastoji od 12. i 21. vojnog zbora (kijejsko vojno okružje), te od nekoliko sibirskih i kavkazkih vojnih zborova. Što se ovih potonjih vojnih zborova tiče, to je od pet vojnih zborova sibirskih tri, a od triju kavkazkih vojnih zborova jedan dirigan prema zapadu. Naprotiv oba vojna zbora u Turkestanu ostadoše na svojem mjestu.

Ured „Crvenog križa“ za obavijesti.

Od početka rata bijaše u Beču VI. Dreihufeisengasse 4 (Kriegsschule) i u Budimpešti, IV. Vazci utca 38, ustanovljeni uredi „Crvenog križa“ za obavijesti, u svrhu da podaju obavijesti rodbini ranjenih i bolesnih vojnika.

Bečki je ured u razdoblju od 5 sedmica riješio oko 180.000 pismenih i 12.000 brzajavnih dotičnih upita te preko toga veliki broj podnesaka drugog različitog sadržaja.

Mora se već na prvom mjestu, s obzirom na neprestani rastući broj upita, ponovo zamoliti da se uredu upravljavaju samo pismeni ili brzajavni upiti (sa plaćenim odgovorom), jer svaka upisna (telefonska) propitivanja i obavijesti prouzrokuju smetnju u radu, dosljedno dangubu na štetu onih osoba koje se prilagođuju pismenom propitivanju ili koje nijesu u stanju da se usmeno propitivaju.

Za pismene su upite osobito podesne dvostruke dopisnice „Crvenog križa“ sa 5 para poštarne.

Promotrite li se gorenavedene brojke, to se jasno razabire ogromni rad kojemu je moguće odoljeti jedino mirnim i nesmetanim poslovanjem.

Za bolje razumijevanje naglasiti je, da se odgovori, koji se redovno tijekom dana poštom odpremaju, osnivaju na izvještajima, što ih pružaju svi zdravstveni zavodi, (ne samo vojnički), u kojima se nalohde ranjeni ili bolesni vojnici. Ovi izvještaji najprije stižu na zajednički središnji ured očevidnosti u Beču (VII. Mariahilferstrasse, Stiftskaserne), koji ih onda pripoćuje obima uređima za obavijesti u Beču i Budimpešti. Po mjestu, sa kojeg dolaze ovi izvještaji, mogu se svrstati u dvije skupine.

a) izvještaji sa ratišta (t. j. pred etapnom linijom).

b) izvještaji sa položaja za ratište (t. j. iza etapne linije).

Ako se dakle uvazi da je prva briga namjenjena vidanju ranjenika, a s toga tek u drugom redu moguće izvješćivanje, koje pak uslijed prigodnih slučajeva kao: otičepjenje pojedinih dijelova vojske, promjena mjesta vojne pošte itd., može da pretrpi raznih neprilika i zakasnjena, to je onda pojmljivo, da će vrijeme potrebno toli za to, koji za izradjivanje ovih izvještaja u svrhu objelodanjenja, zabrinutom pućanstvu izgledati previše dugo. A s druge se strane također često događja da rodbina ranjenika dobije vijest direktno od poznatih vojnih zapovjednika ili drugih vojničkih osoba, te po tom mnogo prije, nego što ih dobije od uređa za obavijesti, koji daje obavijesti jedino na temelju autentičnih podataka.

Mnogo je lakše obavješćivati o bolesnima, koji se nalaze u kojem predjelu iza ratišta, ako bolnice, u koje bjehu primljeni, odmah prijave njihov dolazak.

Ovdje treba izričito naglasiti da se na veliki broj propitkivanja, koja po svojoj prilici bivaju od rodbine postavljena ne samo glede bolesnih već i glede boravišta zdravih vojnika, a takovih stiže danomice do 10.000, često ne može dati nikakova odgovora. Riječi žigom označene: „Do sada nije stigla nikakova vijest“. (Bisher keine Nachricht eingelangt), dovele su na žalost kod neupućenih do mišljenja jednog sasma površnog riješenja. Ovim su to riječi razjašnjene, a u ostalom i ako one nešto neodgovorno zvuče, imale bi ipak biti propitkivaču od utjehe, jer može da goji nadu da, zato što nije ništa poznato, njegove mile u vojsci nije zašlo ništa zla.

Najjednostavnije, najpospješnije i najpouzdanije bilo bi doduše obavješćivanje kad bi ranjenici ili bolesnici odma netom dođu u kakovu bolnicu, ili sami po sebi ili pomoću posrednika (kao što je to crveni krst već uređio), javili rodbini svoje boravište.

Uredi za obavijesti u Beču i Budimpešti zastalno se najviše zauzimaju za što brže i taćnije obavješćivanje, no uslijed oštrine rata naravno je, da uz najbolja nastojanja, stoje na putu i poteškoće, koje se dadu podnijeti jedino ustrijpivoću i pouzdanjem sa strane zanimanih.

Napokon bivaju ovdje navedene još nekoje adrese ustanova i njihovih zadaci, kojih je poznavanje već s toga od važnosti, da se izbjegn timerne pomjetnje kod postavljanja upita.

Zajednički središnji ured očevidnosti. (Gemeinsames Zentral-Nachweise-Bureau) VII. Mariahilferstrasse 22 (Stiftskaserne), sakuplja podatke o svih bolesnim i ranjenim vojnicima, te ih pripoćuje uređima za obavijesti u Beču i Budimpešti (adrese vidi gore), koji onda obavješćuju zanimanike.

Ured Crvenog Križa za ratne zarobljenike (Kriegsgefangenen-Bureau vom Roten Kreuze) I, Landskronengasse 1, nastoji da posredovanjem međunarodnog odbora Crvenog Križa u Ženevi dobije obavijesti o boravištu i stanju zarobljenika, odnosno da posreduje da im se uruči novćane i druge pošiljke;

Ured Crvenog Križa za okrepu službu na kolodvoru (Bahnhof-Labediens vom Roten Kreuze) I, Landskronengasse 1, (svrhu oznaćuje sam naslov);

Odsjek za obavijesti c. i k. Ministarstva rata (Auskunftsstelle des k. u. k. Kriegsministeriums), I, Biberstrasse 11, udjeljuje svakomu obavijesti i savjete u vojnićkim poslovima, a poglavito ćasnicima cjelokupne vojne snage, kao što i udovicama i sirotama, a također i osobnim i ekonomskim pitanjima.

Za ratnu skrb c. k. Ministarstva rata (Kriegsfürsorge-Amt des k. u. k. Kriegsministeriums) IX., Bergasse 16, sabire novćane doprinose za vojnike na bojnomo polje, te za udove i sirote poginulih, a uz to prima dobrohotne darove za opskrbu vojnika na bojnomo polju, te se stara da im iste otpremi.

PREDPLAĆUJTE SE NA „HRVATSKU MISAO“.

KRONIKA.

„Reichspost“ javlja iz Sofije: Otvorene rata po Turskoj izazvalo je u Bugarskoj obćeniti osjećaj olakšanja i zadovoljstva, što je time pospješeno definitivno rješeno macedonskog pitanja.

U daljnjem razvoju stvari ovdje još ne vladaju srednji nazoni. Po sudu većine političara zavisi uloga, koju će igrati Bugarska, o odluci Rumunjske, a teško, da će pasti koji zaključak, dok se nije izjavila Rumunjska.

Osvrćuci se na tursko-ruski konflikt, grćki listovi izjavljuju, da Grćka želi i nadalje živiti u miru. Mir na Balkanu ovisi sada jedino o Bugarskoj. Grćka bdije nad svojim interesima.

Uslijed odstupa ministra blaga Di Rubini, došlo je u talijanskom ministarstvu do krize. Ministarstvo Salandra predalo je ostavku, ali je kralj, na savjet stranaćkih prvaka, ponovno povćetio sastav ministarstva Salandri.

„Frankfurter Zeitung“ doznava iz Petrograda: Dozvolom rusoga generalissimusa osnovale su se u zapadnoj Rusiji poljaćke legije pod poljaćkom komandom.

Perzijski listovi javljaju, da Rusija povlaći ćete iz Perzije, da ih baći u Poljsku, ali se nije obvezala, da ih više ne će opet poslati u Perziju. Uzbudjenost protiv Rusije u Perziji svejednako raste. Budući da su Rusi navallili na pućanstvo gradova Targušana i Narguesana, poduzelo je pućanstvo s perzijskim konjanicima protinavatu, pri ćem je sto Rusa koje usmrćenih, a koje ranjenih. Ruski konzul u Ispahanu naprasno je umro od jada radi preokreta u javnomu mnijenju. Poznati perzijski vodja Salar ed Dauleh sklopio je ugovor s poglavnikom bahijskoga, emirom Mufahamom. Obaviojica su izdali proglas, u kojem pozivaju pućanstvo, da spase domovinu od Rusa. Sastavio se je odbor za oslobođenje Kavkaza. Rusi revno traće ćlanove ovoga odbora.

U sredozemnomu moru engleski križar otvorio je vatru na grćki torpedobot koji mu se približavao i potopio ga je misleći, da je turski.

Domaće vijesti.

Nove naredbe glede kruha. Zvanićni list u Beču objelodanjuje dvije ministarstvene naredbe, kojima se ogranićuje uporaba pšenice pri pravljenju kruha.

Jedna naredba odrećuje, da poćam od 1. proćinca 1914. ne smije se praviti kruh od samog pšenićnog brašna, nego se ima upotriebiti najviše 70 po sto pšenićnjeg brašna ili raži, a 30 po sto jećmećnog, kukuruzovog ili krumpirovog brašna.

Kada se pravi kruh sa primjesom od krumpirovog brašna, to treba pri prodaji izjaviti. Ne treba nikakve izjave kada se radi o primjesi pšenićnog brašna ili raži sa jećmenim ili kukuruzovim brašnom.

Trgovci ne smiju prodavati drugoga kruha.

Namjestništva će udariti cienne kruhu uzet u obzir primjesu, težinu i vrstu.

Druga ministarstvena naredba ne ima za nas aktualne važnosti: bavi se izmenom ili povratkom bijelog kruha od strane gostionićara, koji ga nisu mogli svega razpaćati. U velikim gradovima i pri velikim gostionićarskim obrtima postoji obićaj, da pekarne uzmu natrag neprodani kruh, i izmjenjuju ga sa friškim. Ovaj obićaj imade štetnu posljednicu, da se ne šteti sa brašnom. Takoćjer i zdravstveni razlozi vojnuj proti tomu. Stoga se drugom ministarstvenom naredbom za branjuje pekarnama, da prime natrag neprodani kruh i da ga zamijene sa friškim.

Obe naredbe smjeraju na to, da se za doba rata omogući što bolja opskrba pućanstva sa kruhom. Zabrana pravljenja finog kruha od samog pšenićnog brašna saćuvat će do nastajne ćetve potrebite kolićkoće pšenice i raži.

Dozvoljen upis u hrvatsko sveućilište. Nemobilizirani slušaći, koji nijesu pripadnici kraljevina Hrvatske i Slavonije, a iz važnih bi se razloga željeli upisati u hrvatsko sveućilište, imadu molbe upravljen na kr. zemaljsku vladu odio za bogostovlje i nastavu podnijeti preko svoga dekanata.

Skradin za „Crveni Križ“.

V. ISKAZ.

Da poćaste uspomenu pokojnog Marka Mudraćje:	
Marasović pl. Jero	K 4
Marasović pl. Josip	4
Marasović pl. Dr. Frano	3
Da poćaste uspomenu pokojne Marije ud. Matić:	
Marasović pl. Jero	K 2
Marasović pl. Josip	2
Da poćaste uspomenu pokojnog don Vice Sabioni:	
Marasović pl. Josip	K 3
Marasović pl. Jero	2
Marasović pl. Dr. Frano	2
Da poćaste uspomenu pokojne Marije ud. Marin:	
Vjera Marin nješte duplira	K 5
Marasović pl. Jero	2
Marasović pl. Josip	2
Marasović pl. Dr. Frano	2
Skupa	K 33
Do sad iskazano	K 1180:96
Ukupno sakupljeno u Skradinu	K 1213:96

Grad i okolica.

Za naše ranjenike doprijeli su nadalje: Friganović Dominica: 2 povojla, 17 para bjećava, 3 košulje, 1 par gaćica, 1 maju, 4 krpe i 5 kruna; II. razred gradske pućke škole po blagajniku E. Mataćić kruna 5:40 kao II. doprinosa; Tonka Belamarić 2 košulje, 4 para bjećava, 4 para gaćica; Obitelj Nike Marićića: 2 para gaćica, 1 košulja i pak smokava; Šare Nevenka Radina K 2; Prećasni kanonik Karadžole od elemozine kruna 2:30; Gosp. M. Košťan 30 kolaćića.

Dr. Frano Gospodnetić poklonio je za „Zeleni Križ“ kruna 10, što mu je ućieljiga gđjica Bogdan savila vijenac.

Izlatkun nam je, da se je oko sakupljanja rubnenje, uz ostale gospodje i gospodjice, na osobiti naćin istakla gđjica Anka Paul, nadućieljiga gradske pućke škole.

Ranjeni bolesni voćaci. Dne 3 ov. mj. na većer prispjeli su: Bokun Filip iz Vrlike, Ćetnik Luka iz Vrlike, Milanović Tode iz Knina, Babić Stevan iz Vrlike.

Prispjeli su nadalje: Lućić Njko iz Tiješna, Trivić Nikola iz kninskog Makropolja, Ivanišević Jerolim iz Splita i Medić Ilija iz kninskog Kovaćića.

† **Sardelić Eugen.** Listina gubitaka br. 37 donosi, da je na polju slave za kralja i za dom poginuo Sardelić Eugen, nadporučnik u prićuvi 23, domobranske pukovnije, inaće sudac kod ovaćšnjeg c. k. Okružnog Suda. Slava mu!

Gubitci 23. domobranske pukovnije. Listina gubitaka br. 37 od 27. listopada donosi da su poginuli sljedeći ćasnici 23. dom. pukovnije: Braćać Franjo, porućnik; Perl Emil, kapetan i Sardelić Eugen, nadporučnik. Slava junacima!

Potres. Jutros u 6 sati osjetio se ponovno potres. Bio je lagan i kratkotrajan.

MODE SALON

Marija Dundić
ŠIBENIK

Daje na znanje da ima veliki izbor šešira i nakita najnovije vrsti za gospodje i gospodjice. Novosti za zimsku sezonu.

Prima popravke uz najumierjenije cijene. 8-10.

VELIKA ZLATARIJA

GJ. PLANĆIĆ
Vis - Starigrad - Veluka
ŠIBENIK.

Kupuje staro zlato i srebro uz najpovoljnije cijene.

PIO TERZANOVIĆ

TRGOVAC - ŠIBENIK

VELIKA ZALIHA

Rukotvorina, Odiela, Cipela

Galice, sumpora i gume prve svjetske tvornice

Da postigneš obilan prirod svoga rada na poljodjelskom polju morati ćes pognojiti svoje usjeve, vinograde, masline, voćna stabla i t. d. sa

40% Kalijevom soli ili kainitom

15-16% Kalciumcianamidom

16-21% Thomasovom drozgom

i to prama uputama koje svak može da zatraži besplatno kod podpisane, bilo ustmeno ili pismeno. Ista tvrdka zanimanicima dijeli poućne knjićice o uporabi gnojiva za sve kulture, te prema zahtjevu drži i specijalna predavanja. Ove tri vrsti daju isti uspjeh kao KAS a cjenije od istoga.

Ova gnojiva dobivaju se iskljućivo kod podpisane tvrdke, kao jedini i glavni zastupatelj i razpaćavaoc, i to prama uvjetima postavljenim od tvornica

GRUBIŠIĆ & Comp. :: Šibenik.

(brzojavni naslov GRUBAĆE — telefon br. 96).

Najprikladniji dar za svaku prigodu jest

INGEROV ŠIVAĆI STROJ

kojim se može šivati, vezti i vrpzati.

Singer Comp. šivaći strojevi

dionićko društvo

ŠIBENIK, Glavna ulica.

HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA

ŠIBENIK

UKNJIĆENA ZADRUGA SA OGRANIĆENIM JAMSTVOM (Dr. A. DULIĆIĆ I DRUG)

OBSKRBLJENA JE SVIM MATERIJALOM, TAKO DA JE U STANJU TOĆNO, BRZO, U MODERNOM SLOGU TE UZ VEOMA UMJERENE CIJENE IZRADJIVATI SVE RADNJE SPADAJUĆE U TISKARSKU STRUKU

IZRADJUJE POIMENCE POSJETNICE, TRGOVAĆKE MEMORANDUME, RAĆUNE E. NASLOVNE LISTOVE, TRGOVAĆKE I SLUŽBENE OBVOJE, VIJENĆANE KARTE, PLESNE I DRUGE ZABAVNE POZIVE I PROGRAME, OSMRTNICE, CIJENIKE, JESTVENIKE I T. D. I T. D.

VELIKO SKLADIŠTE TISKANICA ZA OBCINE I ŽUPSKE UREDE.

PRODAJA RAZNOVRNOG ČISTOG PAPIRA I OBVOJA